

ДЕТСКА ГРАДИНА „НЕЗАБРАВКА“

✉ 4220 гр. Кричим, бул. „Ал. Стамболийски“ № 63, ☎ 0887401900

e-mail : info-1602832@edu.mon.bg

Утвърждавам.....

/Петя Попова/

ПРОГРАМА

ЗА

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

**ДГ „НЕЗАБРАВКА“ ГР. КРИЧИМ
ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА**

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с децата от ДГ „Незабравка”, град Кричим и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива съобразно неговите интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ДГ „Незабравка” са деца, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца в риск, деца застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца сираци и полусираци, деца бежанци, деца от различни етнически групи и пр. с други идентифицирани нужди.

Уязвими по дефиниция са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск или социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; влошени финансови условия; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н.:

- деца от ромската етническа общност;
- деца на възраст от 0 до 3 години, не посещаващи детска ясла;
- деца на възраст от 3 до 7 години, не посещаващи детска градина;
- деца завършващи подготвителна група с по-ниски от средните резултати за училищна готовност;
- деца от други уязвими групи, извън ромската общност – трайно безработни, здравно неосигурени, с увреждания и др.

Средна част от децата в детската градина са деца от социално уязвими семейства (безработни, с ниска степен на образование и липса на професионална

квалификация, ниско ниво на здравна култура), за които не се полагат подходящи грижи.

- деца със здравословни проблеми – с увреждания, хронични заболявания или често боледуващи от инфекциозни болести.

- Равният достъп до образование и качествено образование са взаимно обвързани – равният достъп означава достъп до качествено образование, а качествено образование разкрива пълния си потенциал само ако до него има достъп всяко българско дете.

В ДГ „Незабравка“ се провежда целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие както и деца на многодетни семейства.

Това са така наречените уязвими групи деца.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Пълноценна социализация на децата от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното, гражданското и приобщаващото образование като неотменна част от процеса на модернизация в ДГ „Незабравка“.
4. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от уязвими групи (от етническите малцинства).
5. Защита от дискриминация.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
2. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.
3. Прилагане на разнообразни практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите малцинства.
4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.
5. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Дейности за интеграция на децата от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

1. Създаване на условия за успешна адаптация на децата от уязвимите групи и пълноценно включване в образователния процес.
2. Повишаване на степента на училищна готовност на децата от ромски произход за осигуряване на равен старт в училище.
3. Подобряване на здравния статус на децата от уязвими групи чрез редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие.
4. Превенция на negliжирането, насилието и други рискове в ранна детска възраст. Осигуряване на подкрепа за деца, живеещи в неблагоприятна семейна, емоционална и културна среда.
5. Ранно оценяване на индивидуалните потребности на децата с цел да им се предложи и осигури адекватна помощ.
6. Преодоляване на затрудненията на децата с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.
7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по регион.

Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към родителите:

1. Повишаване на родителския капацитет за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно и зряло родителство.
2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравното и емоционално развитие на децата.
3. Мотивиране и активно включване на родителите в интеграционния процес, както и приемане идеята за ценността на образованието за бъдещето на децата им.
4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипите на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.
5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи за родителите с цел разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата от уязвими групи.
6. Ангажиране на родителите на деца от уязвими групи в детската градина.

IV. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа - За организиране на подкрепата на личностното развитие в ДГ „Незабравка”, за координатор е определен учител, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ДГ „Незабравка”, е насочена към развитие на потенциала на всяко дете. Общата подкрепа включва също така различна екипна работа и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от ДГ „Незабравка”, или от други центрове за личностно развитие.

В ДГ „Незабравка” функционират и дворни кътове за осъществяване на различни дейности. Грижа за здравето. Поощряване с морални награди. Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа - Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете от ДГ „Незабравка”. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование.

Деца, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;

- деца с хронични заболявания;

- деца в риск;

Допълнителната подкрепа включва;

- работа с дете по конкретен случай;

- психо-социална рехабилитация;

- рехабилитация на слуха;

- зрителна рехабилитация;

- рехабилитация на комуникативни нарушения;

- осигуряване на достъпна архитектурна среда;

- специализирани средства;

- ресурсно подпомагане;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните направления с цел по-лесното възприемане от детето, а също така се изготвя и индивидуален учебен план. За деца с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

В детската градина може да работят и други специалисти в зависимост от необходимите потребности за осъществяване на образователния процес.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРНИК	ЗАБЕЛЕЖКА
Определяне на координатор на екипите за подкрепа на личностно развитие	Септември 2025	Директор	При необходимост
Определяне на екипи за личностно развитие на всяко дете на допълнителна подкрепа	Септември 2025	Директор	При необходимост
Изготвяне на планове на всяко едно дете	Целогодишен	ЕПЛР	
Организиране на групи и клубове за занимания и интереси	Целогодишен 2025/2026	Учители по групи	При наличие на интерес от децата
Включване на децата в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности	Целогодишен 2025/2026	Учители по групи	По повод важни дати и празници, обичай
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	Целогодишен 2025/2026	Учители по групи	При наличие на интерес от децата
Награждаване на децата	Целогодишен 2025/2026	Директор	По определен повод, изява
Разработване на програма по гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование	Октомври 2025	Директор	

Изготвяне на Годишен план за превенция на насилието и тормоза в детската градина	Октомври 2025	/Координационен съвет/ и Директор	
Провеждане на дискусия и анализ за трудностите на децата	Целогодишен 2025/2026	Учители по групи	
Провеждане на дискусия и анализ за индивидуалните потребности	Целогодишен 2025/2026	Учители по групи	
Училище за родители на тема: „Адаптация на децата в детската градина”	Октомври 2025	Учители в първа възрастова група	
Тренинги за родители за справяне с агресията на децата в предучилищна възраст	Април 2026	Учители по групи	
Ресурсно подпомагане	Целогодишен 2025/2026	Учители, координиращ екип	При необходимост
Партньорство с родителите за справяне с проблемното поведение на децата им и приобщаване към средата на институцията	Целогодишен 2025/2026	Учители, координиращ екип	
Сформиране на екипи за допълнителна подкрепа	Целогодишен 2025/2026	Учители и специалисти	При необходимост

Уязвимите групи деца имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението на служителите в ДГ „Незабравка” е насочено към изграждането на равни възможности и личностно развитие на силните страни на тези групи деца.

За нас те са важна част за развитието на солидарност и интеграция.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1. Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователна интеграция;
2. Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (4-7 г.).
3. Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда от педагогическите специалисти.
4. Осъществен контрол върху резултатите от процеса на приобщаването на децата от уязвими групи в ДГ.
5. Изграждане на по-голямо доверие между етносите, като база за постигане на по-високо ниво на социална сплотеност в общуването.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Ключовата роля на образователното изграждане на една по-висока култура на толерантност и приобщаване се състои в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко уязвимо дете в образователната институция и изграждането на съответна подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейност по изграждане на такава подкрепяща среда в детската градина нараства броя на интегрираните деца, съответно предвидените това гарантира за успешно изпълнени професионални задължения.